

Posudek oponenta bakalářské práce

Jméno studenta: Martina Voglová

Název bakalářské práce: Ergoterapeutická intervence u klientů s myopatií. Vyšetření a využití kompenzačních pomůcek.

Úvodní část

Studentka se ve své práci zabývá možnostmi ergoterapeutické intervence u pacientů s muskulární dystrofií. Jak vyplývá z podtitulu práce, hlavním cílem studentky bylo představit specifika vyšetření u této cílové skupiny pacientů a seznámit s možnostmi využití kompenzačních pomůcek. V úvodu práce však studentka nekonkretizuje zaměření své práce.

Bakalářská práce je členěna na část teoretickou, v které je představena charakteristika onemocnění, jeho příčiny, klinické projevy, léčebné možnosti a prognostická hlediska. Pouze okrajově jsou uvedeny možnosti lékařského vyšetření a aktuální výzkumné objevy související s genovou a farmakologickou terapií a využitím domácí neinvazivní podpůrné ventilace, což ovšem nebylo stěžejním cílem práce.

Teoretická část práce dále zahrnuje postup ergoterapeutického vyšetření, poradenství v oblasti výběru vhodných kompenzačních pomůcek, sociálně- právních otázek, vzdělávání a pracovního uplatnění osob s muskulární dystrofií. Praktickou část práce tvoří jedna kasuistika.

Formální hledisko bakalářské práce

Rozsah práce, který činí 32 stran bez příloh, odpovídá pouze spodní hranici doporučeného rozsahu práce. Studentka však používá nastavení stránky, která se neshoduje s normostranou, doporučenou pro zpracování odborného textu. Grafická úprava a stylistická úroveň je dobrá. Studentka v textu správně uvádí odkazy na použité zdroje literatury. Práce je doplněna o přílohy, které obsahují obrazovou dokumentaci vztahující se k textu. U obrazové dokumentace však většinou chybí zdroj, z kterého studentka čerpala. K příloze č. 5 je možné vznést připomínku, že kontakty na zahraniční asociace muskulárních dystrofií jsou hůře čitelné a nejsou doplněny minimálně o odkazy na webové adresy, které by případnému zájemci o tuto problematiku mohly být prospěšné.

Seznam literatury považuji pro vypracování bakalářské práce za nedostačující, postrádám zde především cizojazyčnou a ergoterapeuticky zaměřenou literaturu. Hlavním cílem bakalářské práce je, aby student prokázal odpovídající schopnost prostudování a

zpracování odborné literatury relevantní k tématu práce. Z tohoto důvodu uvedený seznam citované literatury a absenci cizojazyčných pramenů považuji za podstatný nedostatek práce.

V textu se vyskytují i drobné nesrovnalosti, jelikož na str. 21 až 23 neodpovídá číslování kapitol číslování uvedenému v obsahu práce. Tuto nesrovnalost je však možné považovat pouze za okrajovou.

Obsahové hledisko bakalářské práce

V teoretické části studentka představuje především z medicínského pohledu etiopatogenezi, klinické projevy a možnosti terapie muskulárních dystrofií. Rozsah této části práce odpovídá potřebě představení důležitých aspektů onemocnění, s kterými je nutné se obeznámit při plánování vlastní ergoterapeutické intervence. V další části se studentka věnuje již blíže ergoterapeutickému vyšetření, oblasti poradenství a výběru kompenzačních pomůcek. Tato ergoterapeutická část, dle uvedeného podtitulu bakalářské práce, by měla být stěžejní částí práce. V této části však postrádám začlenění vyšetření a jeho cílů do ergoterapeutického procesu. Jelikož je práce nazvána „Ergoterapeutická intervence u klientů s myopatií,“ bylo by na místě více rozvést, proč je důležité pro volbu správné intervence provést ergoterapeutické vyšetření, jaká jsou jeho specifika a jak je na základě výstupů vyšetření plánován terapeutický postup. V práci jsou též představeny určité standardizované testy či hodnotící baterie, které je možné použít pro objektivizaci výstupů vyšetření. V textu však nejsou zařazeny odkazy na uvedené testy a indexy, není též popsáno, na základě čeho studentka zvolila právě tyto hodnotící nástroje. Text neobsahuje ani krátký popis administrace, cílovou skupinu a referenční zdroj těchto hodnocení.

Dále je v textu nevhodně používána ergoterapeutická terminologie. Na str. 12, kde jsou uvedeny základní oblasti hodnocení, jsou bez vysvětlení současně zmíněny jak oblasti výkonu (př. sebeobsluhu, volný čas, zájmy), tak i součásti výkonu (př. kognitivní funkce, senzomotorické funkce). Ačkoli se může zdát, že tento nedostatek je pouze formální, je nutné opět upozornit na fakt, že se jedná o ergoterapeuticky zaměřenou bakalářskou práci, v které by student měl též prokázat, že si dostatečně osvojil používání odborné terminologie, která je v rámci vlastní profese nezbytná pro vytváření jednotného jazyka. Jelikož je naše profese stále odbornou veřejností vnímána jako na zcela „srozumitelná,“ měli by především sami ergoterapeuti usilovat o to, aby používáním společné terminologie přispěli k jasnějšímu vysvětlení cílů a náplně profese i ostatním odborníkům v rámci multidisciplinárního týmu.

V kapitole č. 8 „Kompenzační pomůcky“ a v kapitole č. 9 „Poradenství“ jsou uvedeny příliš obecné informace. U kompenzačních pomůcek by bylo vhodné podrobněji zmínit

kritéria výběru pomůcky, k čemu přihlížet, jakou roli sehrává časový faktor onemocnění pro volbu konkrétní pomůcky (např. kdy mechanický a kdy elektrický vozík) apod. Stejně tak v oblasti poradenství by bylo vhodné rozšířit doporučení o režimová opatření, uzpůsobení domácího prostředí podle vývoje onemocnění a dle věku pacienta. Zcela postrádám zmínku o působení ergoterapeuta v oblasti rané péče, ačkoli v úvodu studentka klade důraz na včasnou spolupráci s rodinou dítěte. V redukované formě je též věnována pozornost oblasti vzdělávání a pracovního uplatnění osob s muskulární dystrofií.

Praktická část bakalářské práce je oproti teoretické značně zredukována. Studentka zde uvádí kasuistiku pacienta, s kterým měla možnost pracovat při jeho hospitalizaci z důvodu kontrolního vyšetření na Neurologické klinice 1. LF UK a VFN v Praze. Jelikož se jednalo pouze o dvoudenní hospitalizaci, studentka zde uvádí pouze závěry vstupního ergoterapeutického vyšetření. Ačkoli délku hospitalizace a tedy i možnost pracovat s klientem déle studentka nemohla ovlivnit, v kasuistice mohly být podrobněji uvedeny krátkodobé a dlouhodobé cíle s ohledem na aktuální funkční stav pacienta. Předpokládala bych, že studentka využije více svých zkušeností a ergoterapeutického vhledu do dané problematiky. V části „Doporučení“ bylo možné více rozpracovat závěry a specifikovat doporučení týkající se volby kompenzačních pomůcek (př. navrhnout konkrétní typ vozíku), zmínit důležitost domácí návštěvy pro případné úpravy prostředí a výběr technicky náročnějších pomůcek pro pozdější období onemocnění. Též s ohledem na věk pacienta, na jeho zájmy a studijní výsledky zmínit perspektivně i výběr vhodné navazující školy, zájmových aktivit apod.

Závěrem je možné shrnout, že téma práce je pro obor ergoterapie relevantní a doposud nebylo v žádné bakalářské práci studentů 1.LF UK v Praze zpracováno. Studentka však zpracovala téma velmi obecně. Způsob zpracování odpovídá spíše zvýšení informovanosti laické veřejnosti o náplni ergoterapie v léčbě osob s muskulární dystrofií. Od bakalářské práce studenta 1.LF UK v Praze se však očekává podrobnější prostudování a zpracování tématu.

Připomínky

- Co nového jste se díky vypracování bakalářské práce naučila či dozvěděla?
- V krátkosti uveďte, co je podle Vás důležité, aby uměl ergoterapeut, který pracuje s osobami s muskulární dystrofií?
- Proč jste při ergoterapeutickém vyšetření nepoužila některý ze standardizovaných testů či indexů, které jste uvedla v teoretické části práce? Jaký dle Vašeho názoru by byl pro pacienta nevhodnější? K čemu jsou potřebná standardizovaná hodnocení?

- Jak si představujete, že by měl ergoterapeut přispět k medializaci problémů týkajících se zaměstnávání osob se zdravotním postižením, školství, bariérovosti, osobní asistence, jak uvádíte v diskusi?
- Kdo podle Vás by měl vytvořit v závěru Vaší práce zmíněnou databázi ergoterapeutů?

Závěr

Bakalářskou práci doporučuji přijmout k obhajobě. Na základě výše zmíněných připomínek doporučuji hodnocení stupněm *dobře*.

V Praze, 18.12. 2005

posudek zpracovala: Mgr. Jana Jelínková

Jelínková

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
1. LÉKAŘSKÁ FAKULTA
Klinika rehabilitačního lékařství
Albertov 7, 128 00 Praha 2
00216208 DIČ: 001-00216208
6-